

Tekst 2 We leven achter een hek. En de rest vindt dat best

Lees tekst 2.

In de inleiding van een tekst kan op verschillende manieren de aandacht van de lezer worden getrokken.

1p 27 Welke manier is in alinea 1 en 2 van tekst 2 vooral gebruikt?

- A een actuele gebeurtenis belichten
- B een afwijkend standpunt innemen
- C een algemene bevinding ondergraven
- D een amicale toonzetting gebruiken
- E een persoonlijke ervaring meedelen
- F een schokkend gegeven presenteren

“Kindervragen zijn nuttig.” (regel 30)

2p 28 Leg uit welk maatschappelijk nut kindervragen hebben, gelet op de strekking van alinea 1 tot en met 4.

Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord in totaal niet meer dan 20 woorden.

Volgens alinea 6 en 7 hebben Wengrow en Graeber een nadrukkelijk ander perspectief op de loop van de geschiedenis dan eerdere schrijvers zoals Rousseau, Diamond, Harari, Fukuyama en Pinker.

2p 29 Geef van elk van deze twee perspectieven de kern weer, gelet op alinea 6 en 7.

Neem de nummers uit onderstaande zinnen over en zet daarachter je antwoord.

Volgens eerdere schrijvers verloopt de geschiedenis ...(1)...

Volgens Wengrow en Graeber verloopt de geschiedenis ...(2)...

1p 30 Welke bewering geeft de functie van alinea 8 en 9 samen het best weer? Deze twee alinea's samen

- A bieden tegenargumentatie bij terechte kritiek op *Het begin van alles*.
- B nuanceren individuele perspectieven op de geschiedenis.
- C onderschrijven de belangrijkste minpunten van *Het begin van alles*.
- D relativeren de waarde van verhalen in de geschiedenis.

“Maar het is een noodzakelijk verhaal, een tegenverhaal.”

(regels 112-113)

- 2p 31 Om welke twee redenen is dit tegenverhaal noodzakelijk, gelet op alinea 9 en de gehele tekst?

Neem de nummers uit onderstaande zin over en zet daarachter je antwoord.

Dit tegenverhaal is noodzakelijk, omdat we als mensen de ordening van onze maatschappij meestal als ...(1)... ervaren en omdat we in de huidige tijd ...(2)... .

Hieronder staan vier positieve typeringën die in meer of mindere mate recht doen aan de beoordeling van het boek *Het begin van alles* in de tekst.

- 2p 32 Orden de typeringën, waarbij je begint met de typering die het *meest* recht doet aan de beoordeling in de tekst en je eindigt met de typering die het *minst* recht doet.

Noteer alleen de nummers.

De tekst beoordeelt het boek als

- 1 genuanceerd.
- 2 humoristisch.
- 3 leerzaam.
- 4 verfrissend.

In de tekst worden impliciet adviezen gegeven over hoe we de werkelijkheid anders kunnen leren zien dan we gewend zijn.

- 3p 33 Leid uit de tekst drie van deze adviezen af.

- 2p 34 Welke uitspraak geeft de hoofdgedachte van de tekst het best weer? Gelet op het boek *Het begin van alles*

- A is het aanzienlijke gebrek aan vrijheid in onze huidige samenleving een logisch gevolg van de complexe manier waarop de mensheid zich heeft ontwikkeld.
- B is het geijkte verhaal over de geschiedenis van de mensheid niet altijd accuraat weergegeven door invloedrijke denkers van de afgelopen eeuwen.
- C leidt het tegenverhaal over de geschiedenis van de mens noodzakelijkerwijs tot de samenleving zoals we die tegenwoordig kennen.
- D verhindert het benadrukken van de onvermijdelijkheid in de menselijke geschiedenis een kritische blik op de inrichting van onze moderne samenleving.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

Lees tekstfragment 2.

Wat hun visies op de geschiedenis betreft, kennen tekst 2 en tekstfragment 2 een duidelijke overeenkomst én een duidelijk verschil.

- 1p 35 Vat de **overeenkomst** tussen de visies samen.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord in totaal niet meer dan 10 woorden.
- 2p 36 Vat het **verschil** tussen de visies samen. Benoem beide kanten van dit verschil.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord in totaal niet meer dan 30 woorden.

Bekijk afbeelding 1.

Stel, een vormgever overweegt afbeelding 1 als illustratie te gebruiken bij tekst 2.

- 1p 37 Waarbij kan afbeelding 1 vooral als illustratie worden gebruikt?
- A bij de centrale gedachte van *Het begin van alles*
 - B bij de gedachtegang in de slotalinea's van tekst 2
 - C bij de hoofdgedachte van tekst 2
 - D bij het voornaamste thema in het oeuvre van Graeber

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.